

XXIII.

Vita

ERICI BURMAN.

Natus est ERICUS BURMAN in *Bygdeå* Westro-
botniensium, anno 1692 d. 23 Septembris, Patre,
Jacobo Burman, Bygdensium Pastore & Præposito vene-
rando: & Matre, honoratissima Matrona, *Christina Bo-
zea*. Paternum genus longe est antiquissimum: quippe
si veteribus genealogiis, per manus descendantium,
inde posterorum traditis, fas sit credere, *Burmanni* o-
riginem suam ducunt a pervetusta & illustri familia
Burea, cujus stipes celebratur *Falo Junior de Byrestad*, seu
Bure, *Erici X. Regis* servator, atque *Medelpadia*, partis *Ang-
germannia* & *Jemtlandiæ* Dynasta, in annalibus patriæ
celebratissimus.

Vix sexennis puer literas elementarias, ipso indi-
gitante Patre, aliquot horarum lusu, facillime arripuit.
Anno ætatis suæ undecimo Scholam Pithensem ingres-
sus, sub moderamine Adm. Rev. & Præclar. Viri, D. ni
Danielis Tauscher, jam Præpositi Skönonensis meritissimi,
prima literarum fundamenta tam inopinato profectu je-
cit, ut quicquid tanquam discipulus publicus didicisset,
idem sodalibus suis, quasi doctor privatus, sedulo in-
culcaverit. Adeo a teneris docendi officio advescere,
multum est.

Pater hac tam inusitata filii industria lætus, litera-
rum studiis jam prorlus consecratum, exactis vix binis in
hoc ludo annis, ad Gymnasium Regium, quod *Hernösandie*
florebat, ablegare constituit. Sed Nostrum, dum viam
exordiretur ad litus, unde navi *Hernösandiam* vehere-
tur

tur, præcipiti casu in terram projecit indomiti equi furor. Hic lapsus lumbum Ejus adeo luxavit, ut medicinam jam non mentis apud Hernösandenses, sed corporis apud Chirurghum Umäensem, quærere coactus fuerit. Monuerunt forte hoc infortunio fata, *Burmanni* felix ingenium, quod mathematicis olim destinaverant, non amplius in Scholis & Gymnasiis, unde diva Mathesis plerumque exulare solet, sed in Academiis jam excolendum esse. Hoc malo intra breve temporis spatium curato, eandem lumbi fracturam iterato casu sic læsit, ut super plano asseris luxata membra extendere necessum habuerit Chirurgus. In hoc situ difficili quidem, sed Astronomo futuro sæpius usurpando, supinus & immobilis per dimidium anni *Burmannus* jacuit. Quis crederet Nostrum, inter summos hosce cruciatus, & se, & fratres suos natu minores, literarum studiis instruere, in summis habuisse delictis? Verum sanatione infelici successu sic diu tentata, Mater miseria filii commota, eum navigii lecto impositum *Stockholmiam* secum advexit. Ubi Chirurgorum industria tandem feliciter sanatus, pedibus, non tamen sine claudicatione, uti potuit.

Sed *Burmannus* ingens sibi in omni malo solatium reputavit, quod Musis Upsaliensibus se adeo propinquum reddiderit curationis necessitas. Gymnasio itaque Hernösandensi prorsus relicto, Anno 1707 d. 13 Decembris albo studiosorum Academia Upsaliensis adscriptus est. Heic in mente excolenda multis superior, nemini fuit secundus; cumque socii, inter studiorum laxamenta, corporis exercitationes varias quærerent, Noster hisce jam parum idoneus, Musices lenociniis tempus recreationi datum sefellit. Magistro itaque *Christiano Zellinger*, Musico sui temporis celeberrimo, artem musicam vario in-

frumentorum genere sonos torquentem, mira facilitate, addidit.

Cum vero Nostro in omni studiorum parte rerum cognoscere causas, ingens fuerit voluptas, Musices quoque solidiora fundamenta, quam quibus plerumque artifices contenti sunt, haurire gestiit. Cui proposito, nescio sane, an unquam idoneos magis reperire potuisset duces, quam *Haraldum Valerium*, Geometriæ Professore meritissimum, ejusque filium haud degenerem, *Johannem Vallerium*, primum Matheos Adjunctum, postea, patri senescenti & Professore honorario facto, in munere succedentem, ambo Musicos eruditissimos. In horum familiaritarem intimiorem intromissus Noster, theoriam musicam non sine Arithmetices & Geometriæ subsidiis addisci satis expertus est. Et hinc orta est *Burmanno* ingens aviditas amplissimum Mathematicarum Scientiarum campum emetiendi. Doctoribus itaque mathematicum iisdem *Valleriis*, *Petro Elvio*, Astronomiæ Professore Celeberrimo, & *Nicolao Celfio*, tunc temporis Matheos Adjuncto, usus est. Cumque Algebra isto tempore in vicinia urbis insigni cum successu excoleretur a *Clar. D: no Andrea Gabr. Duhre*, tantus jam Mathematicarum amor pectus Nostri incescit, ut artis analyticæ addiscendæ causa, quovis per ferias æstivales die, mirabile dictu, ad prædium Duhreantum *Gnistad*, dimidio milliaris Upsalia distans, quasi nihil ex claudicatione sentiens incommodi, pedibus ire haud gravatus fuerit.

Anno 1713 patrios lares revisit, & ne parentum desiderijs, qui statui Ecclesiastico filium dudum dicaverant, deesse videretur, sermonem quoque sacrum habuit, applaudentibus ex Bygdensi Ecclesia omnibus, eumque dignum Patris successorem prædicantibus.

Sed

Sed noster apud Bygdenses suos Theologus, anno sequenti *Upsaliam* reversus, nil nisi Musicus & Mathematicus, duas dissertationes de *Proportione harmonica*. An. 1715. d. 22. Junii, & d. 6. Junii anni sequentis edidit, postquam jam anno 1712. d. 3. Maji orationem de *Musices laude* habuerat.

Anno 1716 filium jam Magistrum Philosophiæ creatum, ut sacris ordinibus initiaretur, domum revocavit Parens; verum Noster & iter & sacerdotium, per literas modeste recusans *Stockholmiam* petiit, ubi per triennium, Scholam mathematicam Magnatum præcipue filius aperiendo se sustentavit.

Fato functo b. m. *Elvio*, & ejus locum occupante *Nicolao Celfio*, Anno 1719 d. 4. sept. *Matheseos Adjunctus*, eodemque anno, die 6. Decembris, post *Chr. Zellinger*, *Director Musices Templi Cathedralis Upsal.* constitutus est. Cumque eodem anno circa finem mensis Novembris, privato doctorum aliquot virorum consilio, *Societas Literaria Upsaliæ* primum fundaretur, Nostro & *Socii* & *Secretarii* officium oblatum est. Postea in nostram *Societatem Regiam Scientiarum*, quæ d. 11. Nov. Anno 1728 instituta huic Societati literariæ originem debet, ut membrum dignissimum, cooptatus est.

Anno 1721. d. 8. Octobris Virginem virtute, genere & forma commendabilem, *Annam Elisabetham Resfreliam*, Consultiff. & Celeb. Viri, D. ni *Joannis Resfrelii*, Juris Patrii Professoris Upsal. filiam, matrimonio, prole gemina superstite, beato, sibi junxit.

Anno 1724. d. 31. Octobris mortuo b. m. *Nicolao Celfio*, Astronomiæ professioni admotus, orationem inauguralem de *Observatoriorum usu* proclamavit.

Sic *Burmannus* ex animi plane sententia rebus suis

fortunisq; compositis, ingenio, eruditione & ætate valens, omnes industriae suæ nervos in orbis literati & patriæ emolumentum intendit.

Observationes Astronomicas instituit quamplurimas, sed cum publico communicavit paucas. Nam licet in observando fuerit accuratissimus, sæpe tamen doluit, & instrumenta minus accurate fabricata, & locum observationibus cœlestibus parum idoneum, diurnos nocturnosque ejus labores non raro fecisse irritos. Multum itaque de *Observatorio Astronomico* heic *Upsalia* exstruendo cogitavit; eaque de re Celeberrimum Parisiensem Astronomum Dn. *Cassini* per literas consuluit. Qui pro insigni, qua pollet, humanitate, ad *Burm annum*, non modo ideam *Observatorii Regii Parisiensis*, sed etiam cogitationes suas de specula Astronomica, minimis sumptibus, sed maximis commodis, *Upsalia* erigenda, benevolus transmisit.

Aëris constitutionem inde a juvenilibus annis in calendariis suis Noster adnotavit, Patris omnino sui ad exemplum, qui ejusmodi observationes, per longam annorum seriem continuatas, in *Bygdæâ* consignavit. Ab anno autem 1722 usque ad finem vitæ suæ, *observationes meteorologicas* ipse summo studio habuit, aliosque quamplurimos rerum naturalium in patria cultores, auctore Celeb. *Jurino*, Societatis Regiæ Londinensis tunc temporis Secretario, ad easdem observationes communi consilio instituendas, invitavit. Quare etjam *Societas Regia Londinensis*, cum qua Diaria hæcce meteorologica quovis anno communicaverat, nostrum sibi *Socium* d. 27 Junii An. 1728. junxit.

Ephemerides annuas per decem annos in publicum evulgavit, illis adjungens *historiam sanctorum* hominum, quorum memoriæ dies fastorum singulos consecravit Pontifex Romanus.

Disci-

Disciplinas suæ professionis indefesso studio si-
cere & fideliter docuit: inque iis scientiis, v. gr. in Tri-
gonometria spherica, quas Juventus Academica ut diffi-
ciles plerumque fugit, collegia privata gratis habuit.
Systema Copernicanum, naturæ rerum consenta-
neum, Auditoribus suis dilucide exposuit, ne de ejus
veritate judicia ferrent Astronomiæ rudes.

Ceterum, si mores *Burmanni* spectes, in
omni vita sua veritatem summo amore profecutus
est. Erga amicos fidus & constans. Simulandi dis-
simulandique artificia apud eum nulla. Propositi
admodum tenax fuit, non facile a sententia semel rece-
pta se abduci passus. In congressibus, quos recreati-
onis causa cum amicis haud raro frequentavit, fa-
cilis fuit & latus, & jucundus. Et quoniam acri na-
tura eum ornaverant iudicio, de re quacunque in fa-
miliari colloquio proposita, multa ratiocinatione discur-
rere solitus erat. Sales & jocos non parum amavit. Pu-
blici commodi gloriæque patriæ fuit amantissimus. Pri-
vatæ utilitatis negligentior, nullo avaritiæ actu abre-
ptus est. Omnem fortunam eodem vultu animoque, ut
Philosophum decet, tulit. Nulli animi adfectui in ex-
cessum ferme vergenti ita indulgens, ut amoris illi ni-
mio, quo Musicam suam coluit. Quare Directoris
Musices munere summopere lætatus est. Sine Musica ne
quidem se vivere posse haud raro affirmans. Immo idem
Nostro, ac b. m. *Johanni Vallerio*, frequens in ore fuit
proverbium: *qui Musica non afficitur, eum non hominem,
sed bestiam esse oportet.* Aedes *Burmannianæ*, bis qua-
vis hebdomade, collegiis musicis non modo discenti-
um, sed etiam docentium opera ferventibus, personu-
erunt. Immo pulpita Academica dissertationes musicæ,
de Basso fundamentali, de Triado harmonica &c. Nostro
Præ-

Præside, ornarunt. Certe hoc tempore tam theoriam quam praxin Musicam Upsaliensem in summo flore constitutam admirati sunt omnes.

Verum enim vero Anno 1727 visum est Templi Cathedralis Curatoribus directionem musices in alium, hoc munus omni studio ambientem, transferre. *Burmannus* autem pro hocce officio sibi semper dulcissimo conservando, tanquam pro ipsa vita, omnibus, sed interveniente Superiorum auctoritate, irritis viribus pugnavit. Ut tamen quid solatii Nostro daretur communi Consistorii Academici suffragio *Inspector Musices* d. 16. Martii anno 1728. factus est. Sed variæ circumstantiæ istius temporis *Burmanno*, nulla non ex parte, adversæ, non modo hæc tentamina frustranea reddiderunt, sed insuper ipsum, cum novo Musices Directore processu forensi, satis molesto & diurno, implicarunt. Quid itaque mirum, si nostrum vita sua, hoc est Musicâ, privatum mors invasit. Novimus omnes sub illo tempore, quo actio hæc tædiosa in foro ventilaretur, *Burmannum* gravissima raucedine correptum fuisse. Frustra igitur tentatis acidulis Sætremsibus, tussî postea, tum dolore cordis punctorio, & tandem dyspnœa misere afflictus est. Quæ ultimo, larga hæmoptysi superveniente, Nostrum ad prandium sedentem subito exstinxit d. 3. Novembris Anno 1729. Sed ita exstinxit, ut mox in cœlis suis vere vivere inceperit. Anima enim Coelitum immita choris, gaudiis Musicis in æternum duraturis, perfruitur.

* * * * *